

Podpora zaměřená na individuální a skupinové výměny zkušeností

Zpracovala: Mgr. Iva Mrkvičková, Ph.D.

V počátku projektu probíhala společná projektová setkání buď formou workshopů, nebo formou kulatých stolů. Chtěli jsme zdůraznit důležitost sebereflexe pro pedagogickou práci, proto po každém workshopu následoval kulatý stůl, na kterém se sdílely mimo jiné také zkušenosti s tím, jak se podařilo informace z workshopů zapojit do praxe. Kulaté stoly jsme zařazovali poměrně často i proto, že je považujeme za potřebnou součást při práci s jakýmkoli společenstvím, tedy i se společenstvím, spjatým zájmem o čtenářskou gramotnost.

Jako organizátoři jsme považovali informační hodnotu obou typů setkání za rovnocennou, ačkoli v případě workshopů šlo o jinou formu předávání informací i o jejich jiný typ než v případě kulatých stolů.

Každý workshop zpravidla obsahoval část přednáškovou, kde byly podávány informace poměrně zhuštěné. Kromě praktických zkušeností lektorů byly součástí informačních „balíčků“ také potřebné termíny, pojmy a jejich definice. Následovala zpravidla část zážitková, během které si účastníci mohli vyzkoušet v roli žáků některé metody a postupy. Workshopy zpracovávaly ucelená témata, jako např. čtenářské strategie, čtenářské kontinuum, čtenářské dílny atd. Z každého workshopu si účastníci odnášeli písemné materiály, jednak samozřejmě vlastní poznámky, ale také materiály zpracované lektorem. Menší část těchto materiálů byla použitelná přímo ve výuce – např. pracovní listy.

Během kulatých stolů účastníci někdy přinášeli na ukázkou práce žáků, do kterých se promítalo to, co vyzkoušeli na workshopu. Často jsme se ale také věnovali jiným uceleným tématům a tomu, jak s nimi ten který účastník ve škole pracuje – to se týkalo např. tématu doporučené četby či akčních výzkumů.

Jak jsme usoudili z nižší účasti na kulatých stolech, účastníci nepovažovali informační hodnotu kulatých stolů, nebo snad spíše jejich celkový přínos, za rovnocenný workshopům. Ani na workshopech ale často nebyla účast taková, jakou jsme očekávali.

Proto jsme v průběhu projektu dospěli k pozměněnému modelu společných setkání. Každé setkání se začalo skládat ze dvou, respektive tří částí.

V první části nebyl přítomen lektor a účastníci pod vedením organizátorů sdíleli zkušenosti s tím, co vyzkoušeli na minulém workshopu, nebo, pokud k danému tématu nic neměli, prostě to, co se jim v poslední době ve výuce čtenářské gramotnosti osvědčilo nebo s jakým souvisejícím problémem se právě vyrovnávají. Tato část byla poměrně krátká, cca hodinu.

Poté následovala práce s lektorem, který provedl účastníky konkrétní čtenářskou lekcí. Následovalo doplnění potřebných informací lektorem a diskuze. Následně lektor představil obecnější téma, kterému se ve své praxi věnuje: čtenářské kluby, koncepci výuky na čtenářských školách atd. Účastníci dostali hotovou čtenářskou lekci, kterou mohli, někdy po případném zkrácení, rovnou použít ve výuce. Pokud byla čtenářská lekce věnována konkrétní knize, odnášeli si do každé ze zapojených škol také několik příslušných knih pro potřeby školních nebo třídních knihoven.

Tento model způsobil značné zvýšení účasti a větší aktivitu jednotlivých zúčastněných. Na části, koncipované jako kulatý stůl, se účastníci podíleli aktivně, dokonce přicházeli s překvapivými možnostmi aplikace čtenářských lekcí. Mezi taková překvapení patřilo například využití úryvků z knihy I. Březinové Jmenuji se Ester. Jsem gamblerka – knihy, která je jednoznačně určena až čtenářům staršího školního věku – na prvním stupni. Obě paní učitelky, které vybraly úryvek, vhodný už pro žáky prvního stupně, se setkaly u dětí s živým ohlasem. V jiném případě paní učitelka na základě lektorčina podnětu zorganizovala společnou čtenářskou dílnu dětí s rodiči a materiály, které pro dílnu připravila, sdílela s ostatními účastníky kulatého stolu. O půl roku později její aktivitu převzala další škola. A podobných případů přebírání dobré praxe přibývalo.

Tuto pozitivní změnu můžeme přičítat čtyřem různým skutečnostem. První z nich je organizačního rázu. Je pravděpodobné, že účastnice ocenily, že se jim dostane i workshopu, který, ačkoli jsme to nepodrobili ani elicitacnímu zkoumání, pro ně snad stále představoval větší hodnotu než kulaté stoly. Druhý důvod zlepšení práce u kulatých stolů, který považujeme za pravděpodobný, je rázu materiálního, i když ne výlučně. Knihy do školních knihoven, ačkoli každá zapojená škola dostávala pokaždé jen tři až pět knih, jsou jistě pobídkou pro účast. Sám fakt darování knih by snad mohl zvýšit účast, nedomníváme se však, že by zlepšil průběh sdílení ve společenství. Ale jakmile měli zapojené učitelky knihy k dispozici – a také hotové čtenářské lekce, včetně případných pracovních listů, bylo pro ně přirozeně snazší s knihou rovnou ve výuce pracovat. Přítomnost knih jako fyzických artefaktů ve výuce zvyšovala prokazatelně také motivaci učitelek. Na kulatých stolech opakovaně zaznívala zkušenost, kdy si po čtenářské lekci děti knihy okamžitě rozebraly. Tento fakt přičítaly paní učitelky tomu, že knihy měly fyzicky s sebou ve výuce, děti nemusely čekat, podržet si svou vůli knihu si půjčit, shánět ji v knihovně. Touha dětí přečíst si celou knihu na základě práce s knihou v hodině přirozeně zvyšovala uspokojení účastnic našich setkání z vlastní práce a také touhu tuto pozitivní zkušenost sdílet. Třetím možným faktorem zlepšení práce kulatých stolů je změna náplně workshopů. Tato náplň se čtenářskými lekcemi více konkretizovala, i když se tím také poněkud omezila. Tam, kde dříve bylo k dispozici o něco víc obecného vhledu a víc různých metod, nastoupil omezenější obsah jediné čtenářské lekce, byť následně doplněné potřebným zobecněním. Je možné se domnívat, že v době, kdy mají učitelé k dispozici obsáhlé zásobníky metod a postupů, jimiž jsou naplněny i mnohá dostupná školení, je snad méně zahlcující odnést si hlubší zkušenost z práce s jednou knihou, případně s jedním čtenářským tématem. Proti této domněnce stojí zkušenost z posledního workshopu, který ještě metodou čtenářských lekcí realizován nebyl. Byl to workshop věnovaný metodám kritického čtení, které si účastnice také mohly vyzkoušet a pracovat přitom s konkrétními knihami. Metodu životabáseň a metodu blackout poetry po tomto semináři začalo využívat neobvykle velké množství účastnic. Snad proto, že metodám byl věnován dostatek prostoru a času a také skýtal možnost „instantního“ využití ve výuce, bez dalších složitých příprav. Posledním důvodem zlepšení sdílení ve společenství může být skutečnost, že se zvýšil podíl prožitkové náplně workshopů. Společná práce v roli žáků a společné prožitky mohly dle našeho názoru přispět k větší otevřenosti a aktivitě u kulatých stolů.

Bylo by záhodno jednotlivé faktory podrobit bližšímu zkoumání, které v rámci tohoto projektu nebylo provedeno. Pak by bylo možné model společných setkání nastavit efektivněji a přínosněji.

Zvýšení aktivity účastníků i zvýšení jejich počtu v průběhu projektu se ale zdají ukazovat, že alespoň některé provedené změny byly při budování společenství pozitivním krokem. Počet účastnic rostl v rámci jednotlivých zapojených škol. Ve třech případech – z našich pěti zapojených škol - přivedly

zapojené učitelky své začínající kolegyně, nebo naopak kolegyně, které doposud zaujetí pro čtenářskou gramotnost tak zcela nepociťovaly. (Ze zbylých dvou škol do projektu účastnice už vstupovaly ve dvojicích.) Na dvou z těchto škol se podařilo v projektu udržet celé skupinky. Doufáme, že školní mikrospolečenství budou ve společné práci pokračovat, a domníváme se, že díky zapojení skupinek z jednotlivých škol do společenství se může zvýšit dlouhodobost efektu celého projektu.

Pro ilustraci připojujeme zprávy některých účastnic o tom, jak zkušenosti z projektu využily. Všechny materiály, které účastnice takto zpracovaly, jsme shrnuli do krátkého sborníku, který si na závěr projektu odnesli. Ve zkrácené podobě si ho tedy zde dovoluujeme připojit.

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

ROSTEME VE SPOLEČENSTVÍ

sborník jihočeského češtinářského společenství

projekt Podpora společenství praxe jako nástroj rozvoje klíčových kompetencí

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

V rámci projektu Společenství praxe jako nástroj rozvoje klíčových kompetencí jsme se v průběhu tří let (tj. 1. 11. 2016 do 31. 10. 2019) scházeli v sekci Český jazyk. Vytvořilo se tak společenství akademických pracovníků, učitelů z praxe a pedagogicko-psychologických a sociálně-pedagogických poradců.

Setkávání byla realizována jednak formou tzv. kulatých stolů, při nichž se probírala dílčí témata z oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a jejich reflexe v praxi, a jednak formou workshopů, na kterých nás vybrané lektorky teoreticky i prakticky seznamovaly s problematikou čtenářských dílen, čtenářských kontinuů a tvůrčího psaní a na vybraná témata realizovaly také konkrétní čtenářské lekce.

Během práce na akčních výstupech se hojně zapojovaly také odbornice z oblasti psychologie a speciální pedagogiky. Jejich pomoc byla zapotřebí zejména v oblasti řešení různých výchovných a kázeňských problémů, s nimiž se konkrétní paní učitelky setkávaly ve vlastní výuce a samy si s jejich řešením nevěděly rady. Tyto záležitosti byly osobně probírány, konzultovány a návrhy řešení pak vyzkoušeny v praxi a následně opět diskutovány či reflektovány.

Během doby trvání projektu se ve Společenství vystříдалo poměrně velké množství zapojených učitelek z praxe. Některé učitelky se přestaly setkávání účastnit, jiné se zase přidávaly v průběhu prvních dvou let trvání projektu. Komplikace na straně těch, které se z projektu vyvázaly, byly z velké části způsobeny neochotou vedení škol pouštět učitelky z výuky a domlouvat suplování, v některých případech pak větší dojezdovou vzdáleností nebo pociťovaným větším pracovním zatížením ve vlastní výukové praxi. Přesto se během setkávání vytvořilo stabilní jádro, které se pravidelně účastnilo jak kulatých stolů, tak workshopů.

Setkávání byla velmi obohacující skutečně všemi směry, tj. nejen od přednášejících lektorek směrem k učitelkám (případně i k metodičkám), ale i v opačném směru – neboť postřehy z praxe ze strany zapojených učitelek poskytovaly zase lektorkám potřebnou zpětnou vazbu a podněty k promýšlení dané tematiky. Konečně i vzájemná sdílení postřehů z praxe obohacovala učitelky navzájem.

Michaela Křivancová

Cesta svatým Vít-ahem, 5. třídy

Mgr. Kateřina Jiráčková, ZŠ Křemže

V měsících březnu a květnu jsem postupně vyzkoušela práci podle čtenářské lekce Cesta svatým Vít-ahem v 5. třídách ZŠ Křemže – tedy v 5. B a následně 5. A. Ve třídě 5. B bylo přítomno 24 dětí a v 5. A 23 dětí ve věku 10–11 let.

Lektorka nám na lekci dala k dispozici nejen zpracované metody práce, ale také přímo pracovní listy, které se rovnou daly použít do hodiny. Lekce pracuje se základními naratologickými kategoriemi roviny příběhu – postava, prostor, událost. Žáci by měli v průběhu lekce poznat a aktivně si vyzkoušet, jak prostor vyprávěného světa v textu nastává.

Hodinu jsem začala vyprávěním o Praze (obě třídy v Praze byly v nedávné době na školním výletě) a o životě svatého Víta. Následně jsem rozdala do dvojic připravené úryvky z textu, podle kterých měly děti určit, o jaké věci (nebo prostoru) budeme v dnešní hodině mluvit. Nápady dětí jsme zapsali na tabuli formou brainstormingu. Ve třídě 5. B byla tato práce spontánnější, děti se nebály „hloupých“ nápadů, a tak zazněly i velmi povedené tipy, jako např. kosmická loď, černá díra, vězení. Výtah neuhodl nikdo.

Poté jsem jim ukázala obal knihy a děti podle obalu určovaly, jak daleko, či blízko od pravdy byly. Obal je všechny moc zaujal, všichni si okamžitě všimli prostoru ve výťahu – výjevu z katedrály Svatého Víta a také je zajímalo, kdo je dívka na obrázku. Společně jsme dali dohromady jména hlavních postav příběhu (Viléma a Amose), odhadovali roli svatého Víta v příběhu, a zaměřili jsme se na prostor, kde se příběh odehrává. Skupinky žáků měly za úkol vymyslet věty, které budou popisovat prostor výťahu. Společně jsme je pak četli a vybírali z nich, které věty nejlépe charakterizují prostor. V obou třídách však byl problém s tvořením vět, většinou děti uvedly jen výčet některých vlastností a předmětů ve výťahu. Ve větách chyběla slovesa a děti se zaměřily především na popis barev či prvků na ovládání výťahu.

Následně jsme se střídali ve čtení úryvků z knihy. Díky tomu, že jsme na čtenářské lekci obdrželi 5 výtisků knihy pro naši školu, mohla jsem rozdělit knihy do třídy a ve čtení se vystřídali všichni žáci, kteří číst chtěli.

Po čtení úryvku, který došel do bodu, kdy Amos dojde výťahem do neznámého místa a otevře se před ním tajemný prostor, jsme pracovali s pracovními listy- tedy představovali jsme si, co všechno Amos cítil, viděl, slyšel. Děti to zapsaly do pracovních listů. Některé práce byly opravdu povedené. Je znát, že ve třídě 5. A se

více pracovalo s tvůrčím psaním, protože děti používaly krásné přívlastky a rozvitě věty.

Následovalo předvídání (v 5. B formou brainstormingu na tabuli, v 5. A psané do pracovních listů), jak by asi příběh mohl pokračovat. Zajímavé bylo, že v 5. B převládal názor, že Amos Vilémovi o svém zážitku s výtahem řekne a společně půjdou objevovat nové světy, ale v 5. A. se hodně dětí shodlo na tom, že Amos se bude stydět Vilémovi o výtahu říci a že Vilém jeho zázračnou sílu objeví sám.

Kniha žáky celkově velice zaujala, někteří z nich si ji půjčili i na svou práci ve čtenářských dílnách, jeden chlapec na ni zpracoval i referát. Tento chlapec je přitom úplný nečtenář, ve škole zrovna nezárí, a jeho referát měl pozitivní ohlas.

Tato čtenářská lekce se mi v obou třídách velmi osvědčila. Neměnila bych ji, dá se použít rovnou do výuky a děti velmi motivuje ke čtení. Kolegyně ji však použila v 7. třídě a tam s ní neuspěla, děti téma nezaujalo. Proto si myslím, že je vhodná do maximálně do 6. tříd, ale spíše pro mladší děti.

Cesta svatým Vít-ahem – Eva Prchalová

Před Vilémem se otevřel hluboký temně fialový prostor. Z něho v matných obrysech vystupovala těla stromů se štíhlými větvemi a stříbřitými lístky. Měl snad pořád ještě zavřené oči? Ne, oči měl dávno otevřené. Tma proti němu byla měkká a vlídná, plná melodických zvuků. Slyšel cvrčky, v dálce houkala sova a někde blízko se ozývalo kuňkání žab.

Představ si popisovaný prostor (můžeš si zavřít oči) a dopiš dle své představy, co ještě vidíš, slyšíš, cítíš... Pokus se navázat na styl textu.

Vidím: stromy, trávu, motýla, papouška, hada,
Slyším: šumění stromů, kuňkání žab, sovu.
Cítím: tmu, teplo, květiny, dusno, strach
Vilém se nesítil moc dobře. a také se
bal, nevěděl co má dělat a bylo mu
smutno.

Cesta svatým Vít–ahem, žáci 5. tříd

Mgr. Alena Mynářová, ZŠ Matice školské

Postupovala jsem přesně podle návodu ze školení.

V první části pracovali žáci ve skupinkách po 3. Zapojili se všichni žáci, včetně dvou integrovaných.

Návrhy byly velmi rozmanité, nápadité. Převažovala slova kosmická loď, výtah, ponorka, stroj času. Nakonec se všichni shodli na slově výtah – po přečtení věty „Co když se to zasekne?“

Ve skupinkách popisovali žáci i výtah. Tady už se nápady hodně lišily a někdy se stalo, že se skupinka nebyla schopna domluvit. Takže někteří se pak do práce moc nezapojovali. Přečetli jsme si několik popisů výtahu a hodina skončila.

Pokračovali jsme další vyučovací hodinu. Tentokrát s využitím pracovních listů. Žáci si zapsali do pracovních listů svoji představu výtahu, tím jsme si připomněli příběh.

Dál už pracovali samostatně. Úryvek jsem přečetla a děti pokračovaly předvídáním příběhu a svojí představou prostoru.

Některé práce přikládám do přílohy.

Celkově myslím, že tato čtenářská lekce je velmi zajímavá. Děti bavila a všechny se nějakým způsobem zapojily. Lekce zároveň probudila zvědavost dětí o knihu (všechny 4 tyto knihy z knihovny byly okamžitě rozebrány).

Myslím si, že ale aktivity jsou spíš na 2–3 vyučovací hodiny. Zkusím příští rok vyzkoušet znovu s tím, že bychom mohli ještě propojit např. s výtvarnou výchovou a děti by jako další výstup mohly nakreslit krajinu, která se před nimi objevila, když se otevřely dveře výtahu. Popřípadě – popiš nebo nakresli, kam by ses chtěl s výtahem dostat.

Matěj Molejář

Dopíš podle přečteného textu a předvídej:

Příběh tvoří:

POSTAVY

Vilém a Ámos

KDO?

PROSTOR

Výtah

KDE?

UDÁLOSTI

Výtah odvezl Viléma na neznámé místo.

Nahore je světle.
Vlevo je 27 knoflíků.
Vpravo je velké zrcadlo
se stříbrným rámem.
Dole je sklo a my
můžeme vidět nše
co je pod námi. Je
velmi starý, ale má
novou klimatizaci.
Do výtahu se vejde
3 osoby.

CO?

Máme doma spisovatelku, aneb jak souhra s knihou pozitivně zasáhla do našeho rodinného života

Mgr. Michaela Křivancová, Ph.D.

Jako metodička projektu Společenství praxe jsem se na začátku celé této akce domnívala, že mé působení v tomto projektu bude spočívat ve zprostředkovávání nebo předávání nových podnětů do výuky českého jazyka a literatury našim kolegům a kolegyním ze základních škol. Protože jsem na tuto úlohu předavatele nebo zprostředkovatele myšlenek zvyklá ze svého devítiletého působení na pedagogické a později filozofické fakultě, byla má očekávání v tomto směru založená spíše na rutinním jednosměrném působení od nás metodiček a koordinátorky směrem k zapojeným kolegyním, učitelkám ze ZŠ.

Během bezmála dvou let, kdy projekt běží, se k radosti nás všech opakovaně potvrzuje, že smysl projektu je jinde než v samotném školení: a to ve vzájemném sdílení zkušeností, a to všemi směry.

Vzhledem k tomu, že nepůsobím na ZŠ a navíc učím jiné bohemistické disciplíny než didaktiku ČJ a literatury, neočekávala jsem, že bych i já něco z workshopů ve své vlastní výuce využila. Přesto i pro mě osobně má celý projekt příjemný přínos - samozřejmě vedle milého setkávání a získávání nových poznatků, co a jak jde (hlavně v oblasti čtenářství) dělat lépe a efektivněji. Projekt má dopad, kupodivu, na můj rodinný život.

V tomto směru je mým „testovacím vzorkem“ naše dcerka, která nyní chodí do 4. třídy. Od malička velmi tíhne ke čtení (čte od pěti let) a sama si neustále píše básničky, povídky, záznamy do deníčků, postřehy z konkrétních dní, tvoří si obaly na vlastní knížky, snáře, kuchařky atd. A tak naprosto ideálním podnětem pro její tvůrčí kreativitu byla kniha Ivy Mrkvičkové, *Pepin, Týna a...*, která je praktickou realizací metody Souhra s knihou. Dcerka tak dostala nový podnět: držet se nabídnutého textu a ten v pasážích doplňovat tak, aby ve výsledku vzniklo kompaktní spoluautorské „dílo“. A protože je v knize také prostor pro kreslení a malování, je to pro naši dceru dvojí radost. A ta radost se pak doslova zhmotňuje v knížce, kterou spoludotváří a kterou nám chce věnovat k Vánocům.

Doufám, že se dcerka nikdy nedozví, že jsem ji tak trošku předběhla, nalistovala jednu pasáž a vyfotila ji jako ukázkou. Snažím se to nečíst a vydržet na Ježíška. Ale sdílená radost je dvojí radost, tak snad to není z mé strany takový hřích, že jsem si její zápisky tajně vypůjčila v předstihu a sdílím je s Vámi :o)

...akurát si Pipin donesl domů tašku a zeptal se maminky, jestli by mohla ven. Napůl si přál, aby mu to nedovolila. To aby našel Týnu, která ho bude čekat. Ale napůl byl taky zvědavý. „Jen běž,“ odpověděla mu paní Emma Houborová. „Stejně nevím, kde mi hlava stojí.“

A tak Pipin šel. Nebylo to tak daleko. Janův... bylo malé městečko. Brzy Pipin uviděl zámek. Měl dvě části, kterým se říkalo křídla, jako by zámek byl nějaký pták. Zámek měl taky... stěny, ve kterých měl Pipin pokoj a velkou sbornici a hodiny.

Natřený byl zámek na... oranžovo.

Celé to vypadalo asi takhle:

| 10 |

Kapitola čtvrtá

Pipinovo tajemství

Bylo pondělí, zavírací den, ale nový zámecký kastelán pan Jiří Hůlka... měl i tak plné ruce práce. Rozhodl se, že ze všeho nejdřív mecha opraví rozpadající se praví křídla zámku.

Týnina maminka zatím vybalovala. Co dělal Robin? Robin si... vědomí... potíkal... po zámku.

Týna přišla ze školy a poprosila maminku, jestli by jí nemohla přestavět nábytek v pokojíku.

„Na to mám zrovna teď čas,“ vzdychla si paní Hůlková.

Ale moc si přála, aby byla Týna v novém bydlení spokojená. Takže si utřela ruce a šla. Přestěhovali spolu postel a stůl. Právě se chystali posunout velkou starou skříň, když se ozval zvonek.

| 11 |

Blackout poetry, 9. ročník

Mgr. Šárka Lahodná, ZŠ a MŠ Lomnice nad Lužnicí

Jedna z mnoha aktivit, se kterými jsem se seznámila na našich společných setkáních, byla blackout poetry. Rozhodla jsem se vyzkoušet ji se žáky 9. ročníku.

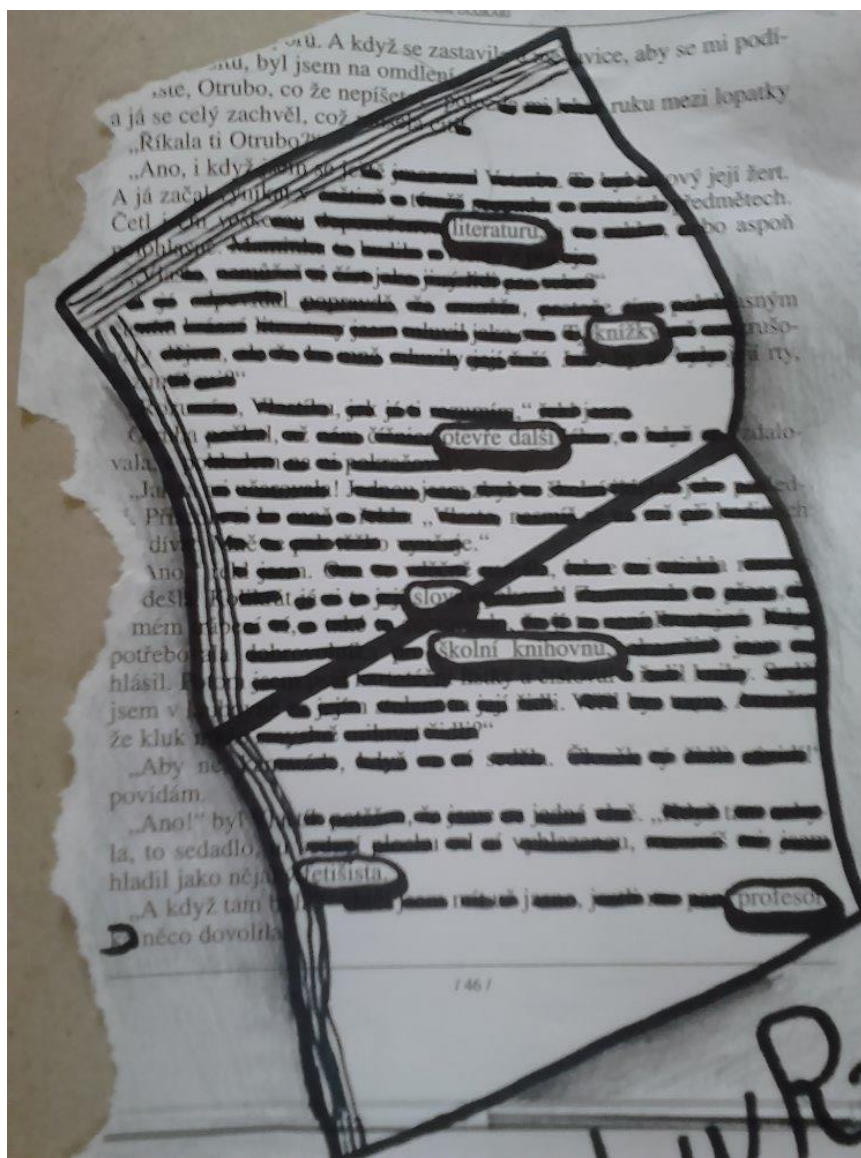
Nejdříve jsme si povídali o tom, jak vůbec poezie vzniká, jestli někdo z žáků píše básně, co je při tom inspiruje, o čem jsou atd. Připomněli jsme si různé druhy básní, se kterými se žáci během školní docházky setkali, vzpomněli jsme si např. i na dadaistické verše a jejich znaky a poté jsem dětem pustila pár videí, ve kterých měli možnost zhlédnout tzv. blackout poetry.

Poté jsme se pokusili společně stanovit pravidla tvorby takové poesie s tím, že jsme si ujasnili, že všechny ukázky, které zhlédli, byly v angličtině a čeština je odlišná svými různými tvary slov, takže finální verzi žákovských básní jsme přepisovali jako součást celkového výtvaru.

Každý žák obdržel ofocenou stránku z náhodně vybrané beletristické knihy a na ní si zatrhl libovolná slova či slovní spojení, která ho nějakým způsobem oslovila. Někteří žáci vybírali slova náhodně, někomu to ale vadilo a hledal mezi nimi záměrně nějaký významový vztah. Zbytek textu žáci začernili a svoji báseň doplnili ilustrací. Kdo chtěl, mohl ji přepsat, případně upravit.

Všichni žáci pracovali soustředěně. Některé žáky téma hned zaujalo a s chutí se do něho pustili. Jiní zpočátku nechápali, co se po nich chce, ale když zjistili, že nic není špatně, též se odhodlaně pustili do díla. Dva žáci ze třídy se nedokázali koncentrovat vůbec a práci odbyli.

Aktivita je časově poměrně náročná, propojila jsem proto hodinu ČJ jako motivační a hodinu VV jako tvůrčí. Celková atmosféra ve třídě, která je poměrně živá, byla příjemná. Se zaujetím pracovali i ti, kteří mnohdy učební aktivity bojkotují. Svoje výstupy mohli dobrovolníci prezentovat.

Metoda rybí kosti s žáky 8. ročníku

Mgr. Renata Smolíková, ZŠ Matice školské

Předmět čtenářská dílna jsem bohužel nikdy nevyučovala a ani letos tomu není jinak. Vyučuji český jazyk v 9. a 8. ročníku. Literaturu mám hodinu týdně, v 9. B je 30 žáků, v 8. ročnících 24 žáků.

Na školení jsem se seznámila s metodou rybí kosti, kterou jsem použila při výuce literatury v 8. ročníku. Žáci měli za úkol zaznamenat knihu, kterou přečetli, do čtenářského deníku. Zvolit si mohli knihu dle vlastního výběru (odpovídající jejich věku).

Zápis provedli dvěma způsoby. Tradiční zápis napsali tak, jak jsou zvyklí od 6. ročníku, a zároveň nově zápis metodou rybí kosti.

Poté jsem porovнала oba zápisy.

Ačkoli byla metoda rybí kosti nová, některým žákům velmi vyhovovala. Jako příklad uvádím práci Miriam Al-Tashi – cizinky, pro kterou není čeština mateřským jazykem. Miriam žije v ČR asi 7 let. Mluví plynule česky, píše v podstatě bez gramatických chyb. Přitom při klasickém zápisu knihy do ČD opsala předsádku knihy. Moc dobře si uvědomuje svou stylistickou neobratnost.

Návodné otázky v rybí kosti Miriam moc pomohly k vlastní interpretaci knihy.

Někteří žáci zapsali vybranou knihu tradičně a rybí kost dle mého názoru odbyli. Žákům s výbornou a chvalitebnou známkou z češtiny se většinou povedly zápisy oba.

Při příštím odevzdávání ČD nechám žákům na výběr, aby si zvolili sami, jakou metodu při zápisu použijí. Jsem zvědavá, jakým způsobem knihu zapíší.

Rybí kost je dle mého názoru jednou z možností zpracování čtenářského deníku.

Mgr. Věra Marečková, ZŠ Chvalšiny

Dne 17. 6. 2019 jsme realizovali 2. a 3. vyučovací hodinu čtenářskou lekci. Žákům jsem ve fázi evokace ukázala schránku a dala ji kolovat. Zeptala jsem se, co to asi je? Žáci poznali, že se jedná o poštovní schránku. Řekla jsem jim, že tato schránka je kouzelná. Poznali, že v ní něco je. Zeptala jsem se tedy – co v ní asi může být? Žáci odpovídali, že dopis, hračka, nějaká nápověda. Zde jsem udělala drobnou změnu oproti svému plánování. Místo, abych se zeptala, proč je kouzelná? Jsem přešla do fáze uvědomění si významu informací a vyndala jsem z ní a ukázala žákům dopis v modré obálce. Žáků bylo pouze šest, tak každý obdržel svou vlastní kopii tohoto dopisu a četl si jej v duchu.

Po dočtení jsem se zeptala, co víme o Adrienovi? Jejich nápady jsem zapisovala na velkou čtvrtku (příloha 1). Žáci v průběhu této činnosti do dopisu nahlíželi a postupně informace doplňovali. Poté jsem vzala do ruky opět schránku, zachrastila jsem s ní, vyndala jsem další dopis. Tentokrát na zažloutlém papíře, psán jiným písmem a ve žluté obálce. Nyní jsem se vrátila k tomu, proč je asi schránka kouzelná? Odpovědi: samy se v ní objevují dopisy - bez pošťáka, dopisy samy doletí k adresátovi, dopisy mohou samy mluvit, dopisy přináší štěstí tomu, kdo je čte.

Až poté jsme se vrátili ke čtení druhého dopisu. Opět jsem dětem rozdala dopisy a každý si samostatně v duchu četl. Po přečtení jsem se opět zeptala, co víme o Hadrienovi? Jejich nápady jsem zapisovala na velkou čtvrtku (příloha 2). Průběžně se vraceli ke čtení a informace doplňovali (příloha 3). Mezitím se ve schránce objevil 3. dopis opět od Hadriena. I ten si samostatně přečetli. Zeptala jsem se, zda bychom mohli doplnit informace o Adrienovi či Hadrienovi. Žáci v dopisech dohledávali a já zapisovala.

Poté jsem jim položila otázku, zda jim přijde na dopisech něco zvláštní. Odpovědi: dopis od Hadriena vypadá starodávně, jakoby psán brkem, jeden je psán spisovně, druhý nespisovně, atd. (příloha 4). Tyto nápady jsem zapisovala na čtvrtku A4. Sdělila jsem žákům, že dopisy jsou čerpány z knihy a ukázala jsem jim obálku této knihy (rukou jsem překryla název Přátelství napříč staletími). Zkoušeli tipovat, co asi znamená 14 – 14. Jejich tipy: věk chlapců, věk chlapců i jejich děvčat, století. (příloha 5). Zazvonilo na přestávku, pokračovali jsme až po ní.

Ve fázi reflexe – po přestávce jsme se vrátili nejprve k přebalu knihy. Vybídla jsem je, ať se kouknou i na obrázky, třeba jim napoví. Poznali, že jsou zde starodávné a zároveň moderní předměty. Při přemýšlení o 14 – 14 si všimli, že jsou napsané jinak. Domnívali se, že třeba proto, že jednu 14 psal Adrien a druhou Hadrien. Pak jsem je trošku navedla (vzhledem k jejich věku). Zeptala jsem se, jaký je nyní rok.

To je nasměrovalo k tomu, že uhodli, že jedna 14 může znamenat 2014. O druhé se domnívali, že to znamená, že druhý chlapec je ze 14. století. Znovu jsem zaměřila jejich pozornost k obálce knihy, že kolo, gramofonové desky asi ve 14. století ještě nebyly, když vládli králové a jiní panovníci. Poté již odvodili, že se jedná o rok 1914.

Zeptala jsem se, zda o této době něco vědí. Že se tehdy odehrály dvě významné události, při nichž umřelo mnoho lidí. Jeden chlapec si vzpomněl, že se někdy tehdy uskutečnila druhá světová válka. Děti jsem tedy informovala, že ještě před ní se odehrála první světová válka, která začala právě v roce 1914. Obrátila jsem pozornost žáků zpět k dopisům. Ptala jsem se, zda se Hadrien o válce zmiňuje? Kdyby probíhala, jistě by se o ní zmínil. Jedna dívka řekla, že během války asi bylo i obtížné dopisy posílat.

Ve schránce se mezitím objevil poslední dopis, tentokrát v modré obálce. Zeptala jsem se dětí, od koho zřejmě je? Ihned věděli, že od Adriena. Co v ní asi píše? Tušili, že bude psát Hadrienovi o tom, že se válka chystá a bude ho varovat. Tentokrát jsem přečetla dětem dopis já. Žáci se na koberci položili, skryli hlavu. Povídala jsem tichým hlasem: Představte si, že jste jako Hadrien, s někým si delší dobu píšete, vyměňujete si s ním v dopisech své zážitky, považujete jej za přítele, ale nikdy jste ho neviděli. Nyní vám přijde takovýto dopis. Co se vám honí hlavou? Myslíte si, že se Hadrien zachrání? Kdo myslí, že ano, zvedne ruku. Poté se žáci posadili. Ptala jsem se těch, kteří ruku nezvedli, proč? Domnívali se, že dopisu neuvěří, že mu neuvěří rodiče, že je to příliš dlouhá cesta a i když se pokusí, nepodaří se jim zachránit.

Nyní jsme se zaměřili na to, jakou strukturu dopisy mají, co v nich musí být, jak jsou členěné. Vyzvala jsem děti, ať se zamyslí, že kdyby mohly využít takovou kouzelnou schránku, komu by psaly, někomu z minulosti či raději budoucnosti? Žáci své názory dobrovolně sdíleli. Poté dostali instrukci napsat svůj dopis a poté jej vhodit do naší kouzelné schránky (příloha 6).

Při hodnocení se žáci vyjadřovali, že je aktivita bavila. Nejvíce oceňovali to, že se ve schránce dopisy samy objevovaly. ☺

Domnívám se, že ačkoliv je kniha cílena spíše na starší čtenáře (žáky druhého stupně), dá se touto formou uplatnit i u mladších žáků. Záleží především na cílech, které si stanovíme a na formě, kterou to žákům předáme. U takto mladších žáků doporučuji použít a zdůraznit prvek kouzelnosti ☺. U starších žáků může být hlavním cílem zase něco jiného. Také bych doporučila, aby každý měl svůj dopis, aby mohl informace vyhledávat. Ještě se chystám ve středu zhlédnout s dětmi video: <https://www.youtube.com/watch?v=CHjv02nwAWc>

Mým cílem ovšem není podat dětem komplexní obraz o první světové válce, spíše je naťuknout – vzbudit jejich zájem: kdo chce, přečte si knihu, kdo chce, může se více zajímat o první světovou válku.

CO VÍME

O
ADRIENOVÍ

- JE Z MĚSTA
- NAŠEL SI HOLKY
- MAMINKA MÁ NOVÝ ÚČES
- JE NEJLEPŠÍ VE TŘÍDE
- BYL U JEZERA SE SVÝM
TATOU
- MAMINKA SE NAŠKVELE
- SLAVÍ NOVÝ ROK
- JEHO DÍVKU SE JMENUJE
MARION
- MAMINCE TO "SERNE."
- DÁŘÍ SE MU DOBRĚ
• MÁ BRATŘÁNKU

Drobné příspěvky, práce s žáky 6.-8. tříd

Mgr. Veronika Pauknerová, ZŠ a MŠ E. Beneše, Písek

I.

Během projektu jsem se díky semináři s Ninou Rutovou seznámila s knihou Jen jestli si nevymýšlíš, autor Shel Silverstein, kterou jsem si koupila a využívám ji v hodinách literatury.

Básničky jsou velmi pěkné a vtipné, ukazují na nich svým žákům, že poezie může být i zábavná, vtipná, jiná, než jakou o ní mají většinou představu.

1. báseň Cokdyže

- báseň jsem rozstříhala na jednotlivé verše a dala do skupin po třech
- úkolem žáků bylo báseň poskládat
- hlavním cílem bylo báseň poskládat podle rýmů – rozpoznat rýmové schéma
- společná kontrola
- v další části pak měli žáci za úkol vymyslet sami svoje podobné rýmy, aby začínaly na Cokdyž
- čtení vymyšlených rýmů
- se žáky 7. třídy

2. báseň Kolik

- krátká básnička sloužící k zamyšlení
- žáci dostali pouze otázky, tedy liché verše, a měli za úkol vymyslet odpovědi, tedy sudé verše
- pracovali ve dvojicích
- pak následovalo čtení jednotlivých vymyšlených veršů, mnohdy se skoro trefili a vymysleli stejné nebo podobné znění
- zakončeno zamyšlením – přesah do výchovy ke zdraví, občanské výchovy (?)

- se žáky 6., 7. a 8. třídy

3. báseň Bordelář

- báseň jsme si přečetli, potom jsem ji zadala ve dvojicích naučit se zpaměti
- někteří jen recitovali, někteří doslova hráli divadlo

Všechny uvedené práce s básničkami se povedly, žákům se moc líbily, práce je bavila.

II.

Na semináři s Ninou Rutovou jsem se inspirovala, jak svým žákům doporučovat knihy.

1. Knihy Kdysi, Potom

Využila jsem nápadu paní Rutové a přečetla dětem začátky jednotlivých kapitol, vždy jednu větu, která začínala slovem kdysi. A pak jsem řekla, že kdo chce vědět podrobně, co všechno se kdysi stalo, musí si přečíst celou knihu.

Použila jsem to v osmé třídě, od té doby tato kniha putuje po třídě, četlo už ji několik žáků, někdo si ji dokonce koupil, jedna žákyně na tuto knihu zpracovala výklad/referát (jako ústní slohovou práci).

Jindy přinesu knihu do třídy, jen ji ukážu a velice stručně o ní řeknu pár slov, spíše přidávám svoje hodnocení, svoje pocity, jak se kniha líbila mně a proč ji doporučuji.

Jindy zase přečtu jen úryvek. Vždycky jsou to ale knihy, které jsem já sama přečetla.

Mám velkou radost, když si pak žáci tyto knihy nosí na dílny čtení nebo když vidím, že si je půjčují v knihovně.

III.

Velmi přínosný pro mě byl seminář s paní Menoščíkovou.

Z jejího semináře jsem využila následující nápady:

- dílna čtení pro rodiče
- mikulášská dílna čtení – vytvoření pracovního listu
- vánoční dílna čtení – vytvoření pracovního listu

- metoda diagramu – výborná pro zopakování znaků např: pověst/pohádka, sci-fi/fantasy

(žáci si utřídí pojmy, zopakují si jednotlivé znaky, rozhodují, co je platné pro oba pojmy, co je odlišné, funguje velmi dobře)

- na čtenářské dílny používám desky, od příštího roku zavedu velké linkované sešity – pro psaní a také vlepování pracovních listů

- inspirace pro změny v koncepci výuky českého jazyka na naší škole

Volné psaní na klíčová slova, 6.třídy

Mgr. Olga Šteflová, ZŠ Křemže

Dílna tvůrčího psaní školitelky Nina Rutová

Hodinová dotace: 1 vyučovací hodina

Průběh hodiny:

Na základě semináře tvůrčího psaní jsem vyzkoušela s žáky šesté třídy volné psaní na klíčová slova. Žáci metodu volného psaní již z vyučování znají, stejně tak i psaní na klíčová slova, která jim stanovují na začátku psaní. Nyní byla zvolena metoda postupného odkrývání slov: Horní Dolní – pohyb souseda – prásk – taška – všední den. Děti měly dovoleno měnit mluvnické koncovky jednotlivých slov. Psaní trvalo celkem cca 20 minut. Žáci pracovali s velkým zájmem. Občas měli tendenci měnit slova na jiné slovní druhy nebo změnit pořadí již známých slov v příběhu. Oproti cvičnému psaní vyučujících na semináři, které bylo plynulejší, se žáci více přerušovaně zamýšleli, měli snahu své psaní komentovat. Svou práci dokončila celá třída. Ve většině případech text dával smysl a byl myšlenkově ucelený. Většina žáků chtěla svou práci číst před tabulí a byla kladně ohodnocena. Celkově žáci hodnotili úkol kladně. Velmi se divili a měli radost sami ze sebe, jaké množství napsali za tak krátkou dobu. Je zajímavé, že vznikly texty různých literárních žánrů od pohádky, před povídku až po dobrodružné a science fiction příběhy. V závěru hodiny jsme žakovské práce zhodnotili i právě z tohoto žánrového pohledu.

Horní a Dolní.

*Bylo jednou jedno místo, jmenovalo se **Horní Dolní**. V něm žili dva králové: Horní a Dolní. Horní měl Horní království z diamantů na vrcholu nejvyšší hory. A Dolní měl království ze zlata uprostřed písečné planiny. Obě království byla klidná, nebyl zde žádný hluk. Avšak jednou Horní zpozoroval **pohyby** svého **sousedu** Dolního. Stavěl věž. Měla se mu narodit dcera Zlatomila. Celé dny se stavělo a stavělo až byla postavena krásná zlatá věž prokládaná růžovými opracovanými kameny. Po několika dnech uslyšel Horní **PRÁSK!** Kočí práskl do koní. V kočáru jel doktor. Po několika minutách se ozval dětský pláč. Zlatomila se narodila! Na starost ji dostala chůva Anežka. Královně darovala **tašku** plnou krásných oblečků a šatů pro Zlatomilu. Šatičky byly zlaté a růžové, nacházely se zde však i jiné barvy. Král Horní společně se svou manželkou pospíchali gratulovat Dolnímu a jeho paní k novému přírůstku do rodiny. Zlatomile přinesli drahé dárky včetně diamantů, které potom chůva Anežka našla Zlatomile na její zlaté šaty. Byl **všední den** a obě království oslavovala. Lidé přinášeli dary. Tři dny a tři noci trvala obrovská oslava na princezninu počest. Všichni byli velmi šťastní.*

Mgr. Olga Štefllová, ZŠ Křemže

Na téma povídky jsem pracovala v několika hodinách literatury a slohu. Tomuto tématu předcházelo stručné seznámení s osobností Karla Čapka a s knihou Povídky z jedné a z druhé kapsy. Jednu hodinu jsme věnovali poslechu povídek, některé povídky dostali žáci na doma jako povinnou četbu. Povídky jsme si rozebrali, stejně tak následovalo základní poučení o povídce jako žánru. Poté jsme sledovali jazyk jednotlivých postav. Toto téma jsme spojili s poučením o jednotlivých vrstvách jazyka. Žáci v textu vyhledávali příklady slangu, argotu, či profesní mluvy. Následoval obrázek Horní Dolní z knihy Tvůrčí psaní, kde jsme si utvořili myšlenkovou mapu na jednotlivé postavy na obrázku. Utvořili jsme si společně repertoár příběhů a zápletek, které by se mohly v povídce stát. Stejně tak jsme si společně vymýšleli místa, která by byla zajímavá pro povídku. Snažila jsem se zde zapojit i průřezové téma OSV, přičemž jsme si vysvětlovali vztahy mezi lidmi, charaktery a jednotlivé způsoby jednání lidí, které povídky často zobrazují. Začali tak vznikat nápady pro povídku, nápady na jednotlivé hrdiny. Žáci měli možnost pracovat s internetem a na začátku psaní si promyslet mluvu jednotlivých postav a daná slova si vyhledat. Cílem vyučovacího bloku bylo jednak seznámit se spisovatelem a s povídkou jako žánrem, zároveň jsem po žácích chtěla, aby si pohráli ve svém psaní s jazykem. Vzhledem k tomu, že žáci mohli používat hovorový jazyk, argot, slang apod., stala se tak práce pro ně zajímavější a zábavnější.

Pekař

To se tak jednou stalo v jedné vsi Horní Dolní. Mají tam nějakýho pana Housku. Už to příjmení je dost k smíchu. Pan Houska je totiž pekař v místním pekařství. Je to maličký chlapík, zato mrštný a rychlý jako srnec. Moc toho nenamluví, ale za práci vzít umí. Nikdo mu neřekne jinak než Rychlík Rohlík. Motá rohlíky tak rychle, až to všude lítá.

Jednoho dne ale nepřišel do práce. Najednou byl krám plný lidí a všichni se překřikovali, že nejsou rohlíky. Po Rychlíkovi Rohlíkovi ani vidu, ani slechu. Všem to bylo divný, protože nikdy nepřišel pozdě. „Určitě se mu něco stalo nebo něco proved,“ povídá babka Jeníková. „Běžte někdo pro strážníka, ať to vyšetří“, říká soused Votýpek.

Přišel strážník Kebula. Chlap jak hora, veliký a fousatý. Z jedné kapsy mu trčel kapesník a v druhé měl strčenou pistoli. Košili měl křivě zapnutou, boty rozvázané. Vypadal, jak kdyby rychle z postele vylezl. Zahulákal: „Tak vo co tady de!“ Babka se mračí: „Tady Rychlík se někam poděl a rohlíky nikde.“ Strážník rázně odvětil: „Tak babko, nerozčilujte se. Dem se podívat k němu domů. Určitě tam bude.“ Zabouchá na dveře u chalupy pana Housky, ale nic se ani nehne. Opře se tedy do dveří, ty rupnou a je vevnitř. Kukne do kuchyně a nic. Koukne do světnice a tam Houska spí jak dudek. „Hrome, pekaři, vylez!“ Ten se ani nehne. Zatřese

s ním a pekař se lekne: „Co tady chlape děláš, koukej mazat a nech mě spát!“ „Dávno už si měl píct rohlíky a ty se tu válíš.“ „Hrome, to už je poledne a já zaspal. Za to může soused Votýpek. Včera do noci sekal dřevo tady pod voknem a já nemoh spát,“ křičí pekař. „No jo, tak už vylez a hybaj do pekárny.“

Strážník se vrátil do pekárny a řekl: „No tak, lidi, rozejděte se. No tak povídám, děti domů. Rohlíky budou zejtra, Houska zaspal.“

Po tříleté zkušenosti můžeme konstatovat, že setkávání vnímáme jako přínosné pro všechny zúčastněné. Mnohé učitelky byly různými lektorskými leklemi inspirovány, takže řadu metod následně vyzkoušely ve vlastní praxi. Setkaly se pak s pozitivním ohlasem u žáků, které nové a neotřelé metody práce zaujaly a skutečně i bavily. Velký ohlas získaly mezi učiteli i žáky zejména metody Blackout poetry a Životabáseň. Jako velmi přínosné pro rozvoj čtenářské gramotnosti shledáváme také nové podněty k práci v rámci čtenářských dílen a nové nápady pro práci s texty.

Ostatně vyjádření zapojených učitelek má samo o sobě největší vypovídající hodnotu.

Otázky pro paní učitelky

1. Bylo pro Vás setkávání v rámci projektu Společenství praxe jako nástroj rozvoje klíčových kompetencí přínosné? Jak (proč)?
2. Bylo pro Vás přínosné, že do projektu bylo zapojeno více učitelů z Vaší školy? Pokud ano, proč?
3. Vyskytly se v průběhu setkávání nějaké překážky, které komplikovaly Vaše možnosti setkávání (např. komplikace ve školách s uvolňováním z výuky, se suplováním apod.)?

Odpovědi

- 1) Přínosné určitě. Setkávání s učiteli z jiných škol, způsoby řešení problémů na jejich školách, předávání informací, inspirace, zdroje čerpání námětů, aktivity na jiných školách. Jednotlivá „školení“ – výtvarný zdroj, inspirace i motivace k další práci
- 2) Mnohem příjemnější a „veselejší“ je zúčastňovat se školení s kolegyní. Zároveň pak můžeme v práci společně debatovat o nastolených problémech, spolupracujeme. Každá si vždy odnese trochu jiné postřehy, které pak spojíme dohromady.
- 3) Problémy s uvolňováním, zajištěním suplování. Hlavně proto, že na stejné školení mají být uvolněny dvě učitelky.

- 1) Přínos - setkávání s kolegyněmi z jiných škol – předávání zkušeností

-
- seznámení s konkrétními nápady a náměty pro práci v hodinách – čtenářské dílny, práce s textem, práce s konkrétními knihami, seznam knih vhodný pro doplnění školní knihovny a další...
 - materiální vybavení pro školu (knihy, hotové pracovní listy...)
- 2) Určitě, jedna zapomene, druhá si vzpomene, jedna ztratí, druhá dohledá ☺, vzájemná podpora.
 - 3) Nevyskytly, vedení školy nám vycházelo vstříc.

- 1) Projekt byl velmi přínosný, inspirativní, přinášel mnoho nápadů, zkušeností, praktických situací z praxe.
- 2) Ano, začali jsme na některých věcech v naší škole pracovat společně. Stanovili jsme si společné vize a cíle, začali jsme budovat knihovnu.
- 3) Nevyskytly.

- 1) Ano, vzájemní sdílení a diskutování bylo velmi přínosné, každý pohled na danou problematiku mi dal podnět k zamyšlení.
- 2) Ano, společně jsme plánovali a diskutovali o jednotlivých aktivitách.
- 3) Komplikace nebyly.

- 1) Ano, setkávání, sdílení informací, zajímavé náměty a praktické zkušenosti, skvělí lektori.
- 2) Ano, možnost diskuse, sdílení a výměna poznatků, spolupráce mezi třídami.
- 3) Ne.

- 1) Určitě přínos, jednak nové způsoby práce, nové knihy, metody, lidé, názory.... zajímavé náměty k přemýšlení, konfrontace názor a zkušeností na různých školách.
- 2) Ano, spolupráce s kolegyněmi, vznik malé knihovničky pro II. stupeň, práce s texty, společné konzultace a náměty.
- 3) Ne.

- 1) Ano, seminář/setkání bylo užitečné. Nahlédnutí do života dívky Ester a jejích problémů lze využít v mnoha směrech. S jistotou mohu říci, že některá témata využiji ve své třídě (i přesto, že mám teprve 2. třídu). Velká inspirace k diskusi.
- 2) Ano, máme podobně složené třídy a již během setkání nás mnohé napadlo. Můžeme zkusit porovnat, jak se podaří a vyjde práce s textem v různých třídách.

3) Díky projektu Den Země nás vedení pustilo všechny, neboť neprobíhala výuka. Jinak by uvolnění nebylo tak snadné.

- Ocenila bych více prožitkovou formu setkání (dnešního)

- 1) Setkávání pro mě bylo naprosto zásadní. Setkala jsem se zde poprvé se čtenářskými dílnami, které jsem pak začala u nás ve škole realizovat. Získala jsem neskutečné množství materiálů, tipů, podnětů, metod, setkávání ovlivnilo moje další profesní směřování.
- 2) Bylo přínosné – v získávání podobného náhledu na výuku českého jazyka na naší škole.
- 3) Ne, ve škole mě podporovali a bez problémů z výuky uvolňovali.

1) Přínos: Otevření „nového“ světa přístupu ke čtenářství a práci s textem. Metody rozvíjení kritického myšlení byly vždy podloženy konkrétními příklady a získali jsme konkrétní texty, které můžeme přímo použít do výuky. Navíc mi přišlo, že se zde scházela skupina podobně naladěných lidí, kteří vám potvrdí, že to „jde i jinak“ ☺

2) Ano, děkuji kolegyni, že mne do projektu dovedla.

3) Vlastně nevyskytly, školení nám bylo vždy umožněno, a to i přesto, že z jedné školy jsme jezdily tři až čtyři kolegyně...

1) Ano, považuji za přínosné, že jsme mohli sdílet osobně i písemně osobní zážitky, zkušenosti a nápady. Úžasné byli i setkávání se s šikovnými osobnostmi. Bylo to inspirující a cenné, děkuji.

2) Ano, mohli jsme dál ve škole realizovat a sdílet nápady a inspirace, které jsme zde nabyli.

3) Vedení mě pouštělo ochotně, ale ve stejný čas, kdy většinou probíhaly semináře a setkávání, jsem měla kroužek a současné studium. Nemohla jsem být tak často, jak bych si přála.

Reflexe projektu od Věry Marečkové ZŠ Chvalšiny

V tomto školním roce se mi nedařilo víckrát zúčastnit. Což mne mrzí. Každopádně, všechna setkání, na kterých jsem byla, mě významně obohatila. Naposledy setkání nad knihou 14 – 14 Přátelství napříč staletími.

Setkávání mne obohatila i v našem vzájemném sdílení. Kdy jsme si sdělovali své zážitky a zkušenosti. Ačkoliv nevedu žádný školní klub, mnoho poznatků jsem si odnesla i do své třídy. Takže i v tomto ohledu vaše práce a snaha měly smysl. Oceňuji

i různorodé a významné osobnosti, které jste pro nás zvali. V neposlední řadě bych ráda poděkovala i za výborné pohoštění, díky němuž jsme se mohli při našich setkáních cítit komfortně.

Mrzí mne, že nemohu pohovořit a sdílet více konkrétních aktivit, protože jsem na mnoha setkáních nebyla přítomna. Každopádně mě toto vše inspirovalo k tomu, abychom si u nás na škole zkusili vytvořit jakýsi sborníček nápadů, pracovních listů, příprav na zajímavé lekce i zpětných vazeb. Ze kterých můžeme čerpat.

Budeme je moci buď použít beze zbytku, nebo nás to inspiruje k přečtení knihy, o které jsme před tím netušili, nebo si zkrátka vše můžeme přizpůsobit individuálním a aktuálním potřebám konkrétních žáků naší třídy. Spousta z nás je kreativních a hodně věcí vyhledáváme a vymýšlíme. Ale už jsme i narazily na to, že někdy děláme práci „zbytečně.“ Například: až když jsme se náhodou potkaly a měly na sebe čas, jsem se při sdílení svého nápadu dozvěděla, že dopisy, které jsem osobně vytvářela, jsou na webu ke stažení. Takže stačilo jen hodit nám ostatním odkaz a půl práce by bylo hotovo.

Právě k tomu by takový inspirativní sborníček mohl pomoci, protože ne vždy máme čas na osobní setkávání a sdílení.

Takže jsem moc ráda, že se tento projekt uskutečnil a přála bych si, aby mohl pokračovat i v budoucnu.

